

Mit kell tudni az üzleten kívüli és a távollévők közötti szerződésekről?

- gyakori kérdések és válaszok -

1. A fogyasztó termékbemutatón vett részt Hajdúszoboszlón, ahol egy nagy értékű porszívót vásárolt. A szerződésben azonban beikszeltették vele azt a pontot, mely szerint a szerződés megkötése a vállalkozás telephelyén történt, ezért a kereskedő szerint a fogyasztó nem élhet az elállás lehetőségével.

Válasz:

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. Rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a rendelet hatálya azokra a termék értékesítésére vagy szolgáltatás nyújtására irányuló szerződésekre terjed ki, amelyek megkötésére vállalkozás vagy a vállalkozás nevében, illetve javára szerződést kötő személy (a továbbiakban együtt: vállalkozás) és fogyasztó között, **a vállalkozás kezdeményezésére, a vállalkozás üzletén, telephelyén kívül**, illetve annak hiányában kerül sor, így **különösen**

- a) a fogyasztó lakásán, munkahelyén, átmeneti tartózkodási helyén, feltéve, hogy a vállalkozás a fogyasztót nem a fogyasztó kifejezett kívánságára kereste fel, vagy**
- b) a vállalkozás vagy harmadik személy által ilyen célból szervezett utazás, rendezvény alkalmával.**

Amennyiben például utazással egybekötött termékbemutatón történt a szerződés aláírása, ezen kormányrendelet vonatkozik rá, függetlenül attól, hogy a szerződésben mit írtak. Annak bizonyítására, hogy nem a telephelyen, hanem akár egy más városban került sor a szerződés megkötésére, érdemes a velünk együtt vásárló tanúkat igénybe venni, ugyanakkor mindenképpen a szerződést aláírás előtt alaposan átolvasni!

2. A fogyasztó nagymamája 231.245 forintért vásárolt biomatracot, ezt azonban nem tudja kifizetni, még hitelből sem. Elállhat-e a szerződéstől?

Válasz:

Igen, de csak meghatározott időn belül. **Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján** a fogyasztó a (2) bekezdésben meghatározott időtartamon belül indokolás nélkül **elállhat** a szerződéstől.

(2) A fogyasztó az (1) bekezdés szerinti elállási jogát

- a) termék értékesítésére irányuló szerződés esetében a termék kézhezvételének napjától számított nyolc munkanap elteltéig,**
- b) szolgáltatás nyújtására irányuló szerződés esetében a szerződéskötés napjától számított nyolc munkanap elteltéig gyakorolhatja.**

Írásban történő elállás esetén azt határidőben érvényesítettnek kell tekintetni, ha a fogyasztó nyilatkozatát a határidő lejárta előtt elküldi. Tehát a levél postai bélyegzőjén látható dátum az irányadó.

3. A fogyasztó egy termékbemutatóon történő vásárlás alkalmával nem kapott tájékoztatást arról, hogy nyolc munkanapon belül elállhat a szerződéstől. A vásárlástól kezdve már eltelt egy hónap, mit tehet ilyenkor?

Válasz:

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. Rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a vállalkozás köteles legkésőbb a szerződés megkötésekor a fogyasztót írásban tájékoztatni a 4. § szerinti jogáról, azaz az elállásról, és annak a személynek a nevről, címéről, és - ha az elállási nyilatkozatot ilyen módon is fogadja - elektronikus levelezési címéről, akivel szemben e jogát gyakorolhatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást keltezéssel kell ellátni. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a szerződés azonosítását lehetővé tévő adatokat. (3) Ha a vállalkozás az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget, **a szerződés semmis.**

Ez tehát azt jelenti, hogy amennyiben az elállás jogáról nem tájékoztatja írásban a fogyasztót a vállalkozó, akkor a szerződés semmis, azaz úgy kell tekinteni, mintha a szerződés létre sem jött volna.

4. A fogyasztó a vásárban vett nem kevés összegért takarót. Ez üzleten kívül kötött szerződésnek minősül?

Válasz:

Nem! **Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. Rendelet 1. § (5) bekezdése alapján** nem terjed ki a rendelet hatálya a vállalkozás vásáron, piacon, illetve közterületen végzett értékesítő tevékenységére. Nem terjed ki továbbá a rendelet hatálya:

- a) az építési szerződésre,
- b) az ingatlan tulajdonjogának, ingatlanra vonatkozó más jog megszerzésére irányuló szerződésre,
- c) a biztosítási szerződésre,
- d) az értékpapírra vonatkozó szerződésekre.

5. Amennyiben eláll a szerződéstől a vásárló, kell-e a használatért díjat fizetnie?- kérdezte több fogyasztó is.

Válasz:

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. Rendelet 4. § (4) bekezdése alapján elállás esetén a fogyasztó nem köteles megtéríteni a terméknek azt az értékcsökkenését, amely **a rendeltetésszerű használat következménye,** és **nem köteles a termék használatáért használati díjat fizetni.** Az átvett termék neki felróható értékcsökkenéséért azonban helytállni tartozik.

Elállás esetén a vállalkozás nem köteles az átvett vételár, illetve a szolgáltatás díja után kamatot fizetni.

Nem gyakorolhatja ugyanakkor az elállás jogát a fogyasztó, ha a terméket nem tudja teljes egészében visszaszolgáltatni. Ha azonban részben vissza tudja azt szolgáltatni úgy, hogy a megmaradt rész értéke és használhatósága nem csökkent, a vételár arányos részének visszaszolgáltatását követelheti.

Ha a **szolgáltatás nyújtására** irányuló szerződést részben teljesítették, a fogyasztónak a díj visszafizetésére vonatkozó követelésével szemben a vállalkozás követelheti a szolgáltatás már igénybe vett részére arányosan járó díjat. Nem gyakorolhatja az elállás jogát a fogyasztó, ha a szolgáltatást már teljes egészében igénybe vette.

6. Követelheti-e elállás esetére a vállalkozás bánatpénz megfizetését a fogyasztótól?

Válasz:

Igen, de csak a kormányrendeletben meghatározott nyolc munkanapos elállási időn túli elállás esetére. A fenti kormányrendelet alapján fennálló elállási jog gyakorlása esetén nem követelhető semmilyen egyéb költség, bánatpénz vagy szternódíj sem. Annak nincs akadálya, hogy a felek az elállás jogát bánatpénz fizetéséhez kössék. A bánatpénz az elállási jogosultság megszerzésének illetőleg gyakorlásának az ellenértéke. Azonban mivel maga a jogszabály adja meg azt a jogot a fogyasztó számára, hogy a szerződéskötéstől a meghatározott időtartamon belül elálljon, így ezért további ellenszolgáltatás nem követelhető. Ezen időtartamot követő elállás esetére viszont bánatpénz is kiköthető.

7. Mi minősül távollévők között kötött szerződésnek?

Válasz:

A távollévők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. rendelet arra a szerződésre terjed ki, amelyet fogyasztó és vállalkozás köt egymással termék, illetve szolgáltatás értékesítésére irányuló, a vállalkozás által működtetett távértékesítési rendszer keretében olyan módon, hogy a szerződés megkötése érdekében a vállalkozás kizárólag **távközlő eszközt** alkalmaz.

8. A telefonon történő vásárlás távollévők között kötött szerződésnek minősül-e? – kérdezte egy fogyasztónk.

Válasz:

Igen, ugyanis a **távollévők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. Rendelet 1. § (5) bekezdése alapján** távközlő eszköz bármely eszköz, amely alkalmas a felek távollétében - szerződés megkötése érdekében - szerződési nyilatkozat megtételére.

Ilyen eszköz különösen a címzett vagy a címzés nélküli **nyomtatvány, a szabványlevél, a sajtótermékben közzétett hirdetés megrendelőlappal, a katalógus, a telefon, az automata**

hívőkészülék, a rádió, a videotelefon, videotex (mikroszámítógép képernyővel) billentyűzettel vagy érintőképernyővel, az elektronikus levél (e-mail), a távmásoló (telefax) és a televízió.

9. Ha nem tetszik az Interneten rendelt mobiltelefon, elállhatok-e a szerződéstől?

Válasz:

Igen, de akárcsak üzleten kívül kötött szerződésnél, ezúttal is korlátozott időn át. A **távollevők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. Rendelet 4. § (1)** bekezdése alapján a fogyasztó a szerződéstől nyolc munkanapon belül indokolás nélkül elállhat. A fogyasztó az elállási jogát

a) termék értékesítésére irányuló szerződés esetében a termék kézhezvételének napjától, ha eddig az időpontig nem kapta meg a kormányrendeletben meghatározott írásbeli megerősítést, **ennek kézhezvételétől számított nyolc munkanap elteltéig, legfeljebb azonban a termék kézhezvételének napjától számított három hónap elteltéig,**

b) szolgáltatás nyújtására irányuló szerződés esetében a szerződéskötés napjától, ha eddig az időpontig nem kapta meg a kormányrendeletben meghatározott írásbeli megerősítést, **ennek kézhezvételétől számított nyolc munkanap elteltéig, legfeljebb azonban a szerződéskötés napjától számított három hónap elteltéig gyakorolhatja.**

Ha a kormányrendelet 3. § szerinti írásbeli megerősítés kézhezvételére a szerződéskötés napjától számított három hónapon belül kerül sor, ettől az időponttól számított nyolc munkanap elteltéig a fogyasztó akkor is elállhat, ha a termék kézhezvételétől, illetve a szerződéskötés napjától számított három hónapból kevesebb mint nyolc munkanap van hátra. Írásban történő elállás esetén azt határidőben érvényesítettnek kell tekinteni, ha a fogyasztó nyilatkozatát a határidő lejárta előtt elküldi.

10. A fogyasztó interneten történt vásárlás alkalmával nem kapott tájékoztatást arról, hogy nyolc munkanapon belül elállhat a szerződéstől. A vásárlástól kezdve már eltelt egy hónap, mit tehet ilyenkor?

Az értékesítő az elállás jogáról a fogyasztót legkésőbb a szerződés megkötésekor köteles írásbeli tájékoztatóval vagy más, a szóbeli tájékoztatást megerősítő dokumentummal is ellátni.

Abban az esetben, **ha az értékesítő nem tesz eleget tájékoztatási kötelezettségének** a fogyasztó az elállás jogát az áru átvételének napjától, szolgáltatás nyújtása esetében pedig a szerződés megkötésének napjától számított **három hónapon belül gyakorolhatja.** Ha azonban időközben ezen három hónapon belül sor kerül a tájékoztatásra, a fogyasztó számára az elállásra nyitva álló nyolc munkanapos határidő attól a naptól kezdődik, amikor a tájékoztatót kézhez kapta.

11. Elállás esetén mennyi időn belül kell visszafizetnie a vállalkozónak a fogyasztó részére a vételárat? Milyen költségek terhelik a fogyasztót elállás esetén?

Válasz:

A távollevők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. Rendelet 4. § (5) bekezdése szerint a vállalkozás köteles a fogyasztó által kifizetett összeget haladéktalanul, de legkésőbb az elállást követő harminc napon belül visszatéríteni.

A fogyasztó viseli az elállási jog gyakorlása miatt a termék visszaszolgáltatásával kapcsolatban felmerült költségeket. A fogyasztót ezenfelül egyéb költség nem terheli. A vállalkozás azonban követelheti a termék nem rendeltetésszerű használatából eredő kárának megtérítését.

12. Milyen esetben nem állhat el a fogyasztó a szerződéstől?

Válasz:

Az elállási jog nem gyakorolható

- szolgáltatás nyújtására vonatkozó szerződés esetében, ha az elállási határidő lejárt előtt a vállalkozás a teljesítést a fogyasztó beleegyezésével megkezdte;
- olyan termék értékesítése, illetve szolgáltatás nyújtása esetében, amelynek ára, illetve díja a pénzügyi értékesítő által nem irányítható ingadozásától függ;
- olyan termék értékesítése esetében, amely a fogyasztó személyéhez kötött, illetve amelyet a fogyasztó utasításai alapján vagy kifejezett kérésére állítottak elő, vagy amely természeténél fogva nem szolgáltatható vissza vagy gyorsan romlandó;
- hang-, illetve képfelvétel, valamint számítógépi szoftver példányára vonatkozó szerződés esetében, ha a csomagolást a fogyasztó felbontotta;
- hírlap, folyóirat és időszaki lap terjesztésére vonatkozó szerződés esetében;
- szerencsejáték-szerződés esetében.

13. Sok fogyasztó az iránt érdeklődött, hogy mi a helyzet akkor, ha kölcsönszerződést kötött, és így állt el a szerződéstől.

Válasz:

A távollevők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. Rendelet 6. § (1) bekezdése szerint ha a termék árát vagy a szolgáltatás díját részben vagy egészben a vállalkozás által nyújtott kölcsön fedezi, a fogyasztó elállási jogának gyakorlása a fogyasztási kölcsönszerződést is felbontja.

A fogyasztó a vállalkozásnak a fogyasztási kölcsönszerződés felbontásából eredő kárát nem köteles megtéríteni, és tőle kamat vagy egyéb költség sem követelhető. A vállalkozás azonban követelheti a fogyasztótól a kölcsönszerződés megkötéséből eredő

kárának megtérítését, feltéve, hogy a kölcsönszerződésben ezt a kár elemeinek és összecszerúségének meghatározásával kifejezetten kikötötte, és a kormányrendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tett.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni, ha a termék árát vagy a szolgáltatás díját részben vagy egészben harmadik személy által nyújtott fogyasztási kölcsön (a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 2. számú melléklete III. 5. pont) fedezi, feltéve, hogy a fogyasztási kölcsönszerződés a pénzügyi intézmény és a vállalkozás előzetes megállapodásán alapul. A vállalkozás köteles a fogyasztó elállásáról a pénzügyi intézményt haladéktalanul értesíteni.

14. A fogyasztó repülőjegyet vásárolt interneten keresztül, azonban a vásárlást követően észlelte, hogy rossz időpontot jelölt meg a foglalásában. Elállhat-e a vásárlástól a távollévők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. Rendelet által biztosítottak szerint?

Válasz:

Nem. Ugyanis a Kormányrendelet 1.§ (4) bekezdése értelmében a rendelet rendelkezéseit nem kell alkalmazni az élelmiszerek, valamint egyéb mindennapi fogyasztásra szolgáló áruk rendszeres házhozszállítására vonatkozó szerződésekre, továbbá az olyan szállást nyújtó, **szállítási**, étkeztetési vagy szabadidős szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekre, amelyek alapján az értékesítő e szolgáltatásokat **meghatározott időpontban vagy meghatározott időszakban nyújtja**.

Mindezek alapján az interneten történő repülőjegy-vásárlás esetén nem lehet élni a nyolc napos elállási lehetőséggel.

15. Több alkalommal előfordult, hogy termékbemutató vásárlást követő elállás esetén a kereskedő hónapokig nem adta vissza a már kifizetett vételárat, mondván, semmilyen jogszabály nem ír elő határidőt a számára. Miért nem szerepel a 30 napos visszafizetési határidő az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló kormányrendeletben, miközben szerepel a távollévők között kötött szerződésekről szóló kormányrendeletben?

Válasz:

Sajnálatos módon maga az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló EU-direktíva az, amely nem szól a 30 napról, és amelyet egy az egyben átvett a magyar jogalkotó. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a végtelenségig húzhatja a kereskedő az időt a visszafizetés tekintetében. Az új, még el nem fogadott fogyasztói jogokról szóló EU-direktíva azonban már kezeli a kérdést, és szintén 30 napos visszafizetési kötelezettséget ír elő a kereskedők számára.

